

DET KONGELIGE BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENT

Sentralenheten for fylkesnemndene for
barnevern og sosiale saker
Akersgt. 1
0158 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/2159-12

6. april 2020

Tildelingsbrev 2020 - tillegg nr. 1 – om gjennomføring av saker og endringer i gjeldende regelverk

Barne- og familiedepartementet viser til vår e-post til Sentralenheten for fylkesnemndene (Sentralenheten) 26. mars og til deres svar 27. mars.

1. Gjennomføring av saker med forhandlingsmøte – fysisk oppmøte

Sentralenheten har informert departementet om at forhandlingsmøter og samtalemøter som hovedregel er utsatt av smittevern hensyn, men at det i noen saker vurderes om det likevel er nødvendig å avholde fysiske forhandlingsmøter av hensyn til barnets eller ungdommens helse og utvikling. Departementet har videre fått informasjon om at det tilstrebes lik praksis i de ulike nemndene, men at nemndenes plassering, lokaler og bemanning krever at det er nødvendig å ta individuelle og konkrete hensyn når det gjelder fysisk oppmøte. Hensynet til at svært mange parter og øvrige aktører har lang reisevei til nemnda og at de kan være avhengig av fly eller annen kollektivtransport m.m. setter også begrensninger for å avholde fysiske forhandlingsmøter med muntlig forhandling.

Departementet har forståelse for at det kan være utfordrende å avholde fysiske forhandlingsmøter i dagens situasjon med utbrudd av sykdommen Covid-19. Departementet mener imidlertid at det ikke bør legges til grunn en hovedregel om å utsette andre saker enn akutsaker. Departementet legger til grunn at det framover tilstrebes å gjennomføre flest mulig saker med fysisk oppmøte, der dette lar seg gjennomføre i tråd med anbefalingene fra FHI.

Postadresse
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo
postmottak@bfd.dep.no

Kontoradresse
Akersgt. 59
www.bfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 793

Avdeling
Barnevernavdelingen

Saksbehandler
Tone Julie Kvikstad
22 24 25 83

Midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19

Midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19, ble fastsatt ved kgl.res. 3. april 2020 med hjemmel i midlertidig lov 27. mars 2020 nr. 17 om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven). Forskriftens formål er å tilrettelegge for ivaretagelse av barns rett til omsorg og beskyttelse etter barnevernloven og for en forsvarlig og rettssikker virksomhet i fylkesnemndene ved å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19.

Forskriften inneholder bestemmelser om:

- fjernmøte og fjernavhør i fylkesnemnda
- kombinasjon av muntlig og skriftlig behandling i fylkesnemnda
- rådslagning og avstemming ved fjernmøte i fylkesnemnda
- utvidet frist for å sende begjæring til fylkesnemnda (etter akuttvedtak)
- hjemmel for Bufetat til midlertidig å flytte et barn fra en barnevernsinstitusjon til en annen
- adgang til å erstatte tilsyns- og oppfølgingsbesøk med andre kommunikasjonsformer.

Bestemmelsene om midlertidige saksbehandlingsregler i fylkesnemnda gjelder også ved fylkesnemndas behandling av saker etter smittevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Departementet redegjør nedenfor for bestemmelsene som er særlig relevante for fylkesnemnda.

Fjernmøte og fjernavhør

I § 2 gis en tydelig hjemmel for fylkesnemnda til å behandle saker med fjernmøte og fjernavhør. Etter bestemmelsen kan nemndsleder beslutte at forhandlingsmøtet eller møte i klagesak helt eller delvis skal holdes som fjernmøte og at avhør skal gjennomføres som fjernavhør, når det er nødvendig og ubetenkelig.

Om det er nødvendig må vurderes i lys av hvorvidt det på grunn av sykdom eller tiltak for smittebegrensninger som følge av utbruddet av Covid-19 er mulig å behandle saken med fysisk møte og hva som er de reelle alternativene. Ubetenkelighetsvilkåret gir anvisning om at det skal foretas en konkret vurdering av forsvarligheten av å benytte fjernmøte og fjernavhør. Relevante momenter i vurderingen er: sakens karakter, ulempene ved oppmøte, formålet med møtet, fjernmøteutstyret, herunder om møtet holdes som telefon- eller videokonferanse, om møtet holdes helt eller delvis som fjernmøte og partenes syn. Det fremgår av bestemmelsen at det særlig skal legges vekt på sakens karakter og private parters rettigheter.

Det stilles ikke krav om at partene samtykker. Før det treffes beslutning om fjernmøte eller fjernavhør, skal partene gis anledning til å uttale seg. Partenes mening bør tillegges betydelig vekt. Barnets mening skal alltid innhentes før beslutning treffes. Et barn som har partsrettigheter kan velge om det vil delta i fjernmøte eller uttale seg på annen måte.

Nemndsleder kan beslutte at tolking skal gjennomføres som fjerntolking når det er forsvarlig.

Beslutning om fjernmøte eller fjernavhør skal begrunnes og kan ikke kreves rettslig overprøvd.

Kombinasjon av skriftlig og muntlig behandling

I forskriften § 3 gis det utvidede regler for å gjennomføre saker i en kombinasjon av muntlig og skriftlig behandling, uten krav om partenes samtykke. Når det er nødvendig og ubetenkelig kan nemndsleder beslutte at forhandlingsmøtets omfang begrenses, og at vedtak treffes på grunnlag av en kombinasjon av muntlig behandling i møte og sakens dokumenter. Partsavhør og vitneavhør skal skje i møte. Møter kan avholdes ved fysisk møte eller som fjernmøte. Bestemmelsen åpner for at sakens dokumenter som vanligvis leses opp i nemndsmøte, kan vurderes av nemnda skriftlig. Videre kan nemndsleder beslutte at prosessfullmektigene kan inngi avsluttende innlegg skriftlig, med mulighet for kontradiksjon ved etterfølgende skriftutveksling.

Nødvendighetsvilkåret må vurderes i lys av hvorvidt det på grunn av sykdom eller tiltak for smittebegrensninger som følge av utbruddet av Covid-19 er mulig å behandle saken med fysisk møte eller fjernmøte, og hva som er de reelle alternativene. Dette innebærer at kun dersom det ikke er mulig eller dersom det er uforholdsmessig byrdefullt å gjennomføre saken med ordinære regler eller fjernmøte som følge av utbruddet av Covid-19, kan saken behandles i en kombinasjon av muntlig og skriftlig behandling etter denne bestemmelsen. I vurderingen av om det anses uforholdsmessig byrdefullt kan det ses opp mot saksavviklingen i nemnda.

Videre må behandlingsformen anses ubetenkelig. Dette beror på en konkret vurdering i den enkelte sak. Behandlingsformen må samlet sett gi et forsvarlig og tilstrekkelig avgjørelsesgrunnlag og private parters prosessuelle rettigheter må ivaretas på en tilfredsstillende måte. Det vises til grunnprinsippene for fylkesnemndas saksbehandling i § 7-3 som også gjelder i disse tilfellene.

Det stilles ikke krav om samtykke fra parten. Før det treffes beslutning om delvis skriftlig behandling, skal partene gis anledning til å uttale seg. Partenes mening bør tillegges betydelig vekt. Barns rettigheter etter § 2 gjelder tilsvarende etter § 3. Beslutning om delvis skriftlig behandling skal begrunnes og kan ikke kreves rettslig overprøvd.

Rådslagning og avstemning

I § 4 gis det adgang til at rådslagning og avstemning kan holdes som fjernmøte. Beslutning tas av nemndsleder og det stilles ikke krav om at partene har rett til å uttale seg.

Utvidet frist for å sende begjæring til fylkesnemnda

I § 5 gis det adgang til å fravike fristen om at begjæring om tiltak etter § 7-11 skal sendes fylkesnemnda senest innen henholdsvis seks og to uker etter at det er truffet akuttvedtak etter § 4-6 annet ledd eller § 4-25 annet ledd, jf. § 4-24. Fristen kan utvides til henholdsvis åtte og fire uker dersom det er tvingende nødvendig for å ivareta barnets behov. Dette er en snever unntaksregel. Nødvendighetsvurderingen omfatter bare forsinkelse på grunn av

sykdom eller tiltak for smittebegrensninger som følger av utbruddet av Covid-19. Hjemmelen skal bare benyttes dersom utbruddet ikke gjør det mulig å forberede saken innenfor ordinære frister.

Hjemmel for Bufetat til midlertidig å flytte et barn fra en barnevernsinstitusjon til en annen
Etter § 6 gis Bufetat regionalt nivå adgang til å beslutte midlertidig å flytte et barn som er plassert i institusjon etter barnevernloven til en annen institusjon når det er tvingende nødvendig. Det er en høy terskel for å flytte barn, hjemmelen skal bare benyttes dersom Covid-19- utbruddet ikke gjør det mulig å gi barnet forsvarlig omsorg på institusjonen eller nødvendige smittebegrensningstiltak ikke kan ivaretas på annen måte. Flyttingen skal være midlertidig. Dette innebærer at barnet skal tilbake til institusjonen når årsaken til flyttingen ikke lenger gjør det nødvendig. Hvis barnet likevel ikke skal tilbake, må kommunen fremme ny sak etter § 4-24 eller fatte vedtak om flytting jf. § 4-17. Bufetats myndighet etter bestemmelsen gjelder tilsvarende for Oslo kommune.

Ikrafttredelse og varighet

Forskriften er tilgjengelig på lovdata: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-04-03-575>

Forskriften trådte i kraft 4. april og varer til 27. april, med mindre Stortinget velger å forlenge loven. Justis- og beredskapsdepartementet har nå et forslag på høring om å forlenge loven med en måned: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forlengelse-av-varigheten-av-koronaloven/id2695983/>

Med hilsen

Erik Bolstad Pettersen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Otto Leirbukt
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer